

KONVENCIJA O ROPSTVU IZ 1926. godine
("Službene novine", br. 234/29)

Albanija, Nemačka, Austrija, Belgija, Britansko Carstvo, Kanada, Australiski Savez, Južno-afrički Savez, Dominija Novi Zeland i Indija, Bugarska, Kina, Kolumbija, Kuba, Danska, Španija, Estonija, Etiopija, Finska, Francuska, Grčka, Italija, Letonija, Liberija, Litvanija, Norveška, Panama, Holandija, Persija, Poljska, Portugalija, Rumunija, Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, Švedska, Čehoslovačka i Urugvaj, Smatrajući da su potpisnici opšteg Akta Briselske Konferencije 1889-1890 izjavili da su podjednako zadahnuti čvrstom namerom da učine kraj trgovini sa robovima u Africi; Smatrajući da su potpisnici Konvencije u Sen-Žermenu-an-Le iz 1919, koji su imali za predmet reviziju opšteg Akta Berlinskog iz 1885, i opšteg Akta Briselske Deklaracije iz 1890, potvrdili svoju nameru da ostvare potpuno uništenje ropstva u svima njegovim oblicima, i trgovinu robljem, na suvu i na moru; Uzimajući u obzir izveštaj privremene Komisije o ropstvu, koju je, naimenovao Savet Društva Naroda 12. juna 1924; U želji da dopune i da razviju delo ostvareno zahvaljujući Briselskom Aktu i da nađu sredstva da dadu praktičnog dejstva, u celom svetu, izraženim namerama, što se tiče trgovine robljem i ropstva, od potpisnika Konvencije u Sen-Žermenu-an-Le, i priznajući da je potrebno da se zaključe u tom cilju sporazumi detaljniji od onih koji se nalaze u toj Konvenciji;

Ceneći, sem toga, da je potrebno da se spreči da prinudni rad ne donese pogodbe slične onima u ropstvu, Rešili su da zaključe jednu Konvenciju i u tom cilju imenovali su kao punomoćnike, koji su se, pošto su pokazali svoja punomoćja, saglasili u ovim odredbama:

Član 1.

U smislu ove Konvencije ugovoreno je:

1. Da je ropstvo stanje ili pogodba jedne individue nad kojom se vrše atributi prava sopstvenosti ili izvesna između njih;
2. Da trgovina robljem podrazumeva svaki akt hapšenja, zadobivanja ili ustupanja neke individue u cilju da se dovede do ropstva; svaki akt zadobivanja jednog roba u cilju prodaje ili razmene; svaki akt ustupanja prodajom ili razmenom jednog roba zadobivenog u cilju da bude prodat ili razmenjen, kao i uopšte, svaki akt trgovine ili prenosa robova.

Član 2.

Visoke Strane Ugovornice obvezuju se, ukoliko nisu već preduzele potrebne mere, i svaka što se tiče teritorija stavljenih pod njeno suverenstvo, pravosuđe, zaštitu, sizerenstvo ili tutorstvo:

- a) Da preduprede i uguše trgovinu robljem;
- b) Da se staraju za potpuno ukidanje ropstva u svim oblicima, na progresivan način i odmah čim je to moguće.

Član 3.

Visoke Strane Ugovornice obvezuju se da preduzmu sve korisne mere u cilju da preduprede i spreče ukrcavanje, iskrcavanje i prenos robova na svojim teritorijalnim vodama, kao i uopšte na svim brodovima koji nose njihove respektivne zastave. Visoke strane Ugovornice obvezuju se, odmah čim to bude moguće, da izrade jednu opštu konvenciju o trgovini robljem, koja bi im dala prava i koja bi im nalagala obveze iste prirode kao što su one predviđene u Konvenciji od 17. juna 1925. koja se odnosi na međunarodnu trgovinu oružjem (članovi 12, 20, 21, 22, 23, 24 i paragrafi 3, 4, 5 II Odeljka, II Priloga), pod rezervom potrebnih prilagođivanja, a razume se da ova Opšta Konvencija neće staviti brodove (čak i male tonaže) ni jedne od Visokih Strana Ugovornica u kakav drugi položaj no što je onaj drugih Visokih Strana Ugovornica. Tako je isto ugovoreno da pre kao i posle stupanja na snagu rečene Opšte Konvencije, Visoke Strane Ugovornice zadržavaju punu slobodu da zaključe između sebe, ne odstupajući međutim od principa uslovljenih u prethodnoj alineji, takve posebne sporazume, koji bi im, s pogledom na njihov specijalan položaj, izgledali pogodni da bi dospele što je moguće pre do potpunog iščeznuća trgovine robljem.

Član 4.

Visoke Strane Ugovornice ukazivaće uzajamnu pomoć da bi dospele do uništenja ropstva i trgovine robljem.

Član 5.

Visoke Strane Ugovornice priznaju da pribegavanje prinudnom ili obaveznom radu može imati ozbiljnih posledica i obvezuju se, svaka što se tiče teritorija stavljenih pod njezino suverenstvo, pravosuđe, zaštitu, sizerenstvo ili tutorstvo, da preduzmu korisne mere kako bi izbegle da prinudni, ili obavezni rad ne dovedu do pogodaba sličnih ropstvu.

Ugovoreno je:

1. Da se, pod rezervom prelaznih odredaba izloženih u gornjem paragrafu 2, prinudni ili obavezni rad može zahtevati samo za narodne ciljeve;
2. Da će se, na teritorijama, gde prinudni ili obavezni rad i za druge ciljeve a ne samo za narodne, još postoji, Visoke Strane Ugovornice potruditi da mu progresivno učine kraj, koliko je moguće brzo, i da će, ukoliko ovaj prinudni ili obavezni rad bude postojao, biti upotrebljen izuzetno, uz adekvatnu nagradu i pod pogodbom da se ne može nametnuti promena stalnog mesta stanovanja;
3. I da će, u svima slučajevima, nadležne centralne vlasti zainteresovane teritorije snositi odgovornost za pribegavanje prinudnom ili obaveznom radu.

Član 6.

Visoke Strane Ugovornice čije zakonodavstvo već sad ne bi bilo dovoljno da spreči prekršaje zakona i pravila propisanih u cilju davanja dejstva namerama ove Konvencije, obvezuju se da preduzmu potrebne mere kako bi ovi prekršaji bili kažnjeni strogim kaznama.

Član 7.

Visoke Strane Ugovornice obvezuju se da saopštavaju između sebe i da saopštavaju Generalnom sekretaru Društva naroda zakone i pravila koje bi propisale u cilju primene propisa ove Konvencije.

Član 8.

Visoke Strane Ugovornice saglasne su da će biti svi sporovi koji bi se mogli pojaviti između njih povodom tumačenja ili primenjivanja ove Konvencije, ako ne bi mogli biti raspravljani neposrednim pregovaranjima, izneti na odluku Stalnom sudu međunarodne pravde. Ako Države između kojih se porodi spor, ili jedna između njih, nisu prišle Protokolu od 16. decembra 1920, koji se odnosi na Stalni sud međunarodne pravde, onda će ovaj spor biti iznesen, po njihovoj želji i saobrazno konstitucionalnim pravilima svake od njih, bilo pred Stalni sud međunarodne pravde, bilo pred Izborni sud sastavljen saobrazno Konvenciji od 18. oktobra 1907. za mirno rešenje međunarodnih sporova, bilo pred svaki drugi izborni sud.

Član 9.

Svaka od Visokih Strana Ugovornica može izjaviti da, bilo u trenutku svoga potpisivanja, bilo u trenutku svoje ratifikacije ili svoga pristupanja, što se tiče primene odredaba ove Konvencije ili ponekih između njih, njezino prihvatanje ne obvezuje bilo u ukupnosti, bilo poneku od teritorija stavljenih pod njeno suverenstvo, pravosuđe, zaštitu, sizerenstvo ili tutorstvo, i može docnije pristupiti odvojeno, ukupno ili delimično, u ime ma koje između njih.

Član 10.

Ako bi se desilo da jedna od Visokih Strana Ugovornica hoće da otkáže ovu Konvenciju, otkaz će biti pismeno dostavljen Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će odmah dostaviti overeni prepis notifikacije svima ostalim Stranama Ugovornicama, naznačivši im dan kojeg je otkaz primio.

Otkaz će imati dejstva samo za Državu koja ga je notifikovala, i to na godinu dana posle pošto je notifikacija stigla Generalnom sekretaru Društva naroda.

Otkaz može biti takođe učinjen odvojeno za svaku teritoriju koja je stavljena pod njeno suverenstvo, pravosuđe, zaštitu, sizerenstvo ili tutorstvo.

Član 11.

Ova Konvencija, koja će nositi datum današnjeg dana i čiji su tekstovi francuski i engleski potpuno ravnopravni, ostaće otvorena na potpis do 1. aprila 1927. Državama članovima Društva naroda.

Generalni sekretar Društva naroda staviće potom do znanja ovu Konvenciju Državama koje je nisu potpisale, podrazumevajući tu i Države koje nisu Članovi Društva naroda, pozivajući ih da joj pristupe.

Država koja želi da joj pristupi pismeno će dostaviti svoju nameru Generalnom sekretaru Društva naroda, uputivši mu i akt o pristupanju, koji će biti deponovan u arhivi Društva.

Generalni Sekretar dostaviće odmah svima ostalim Visokim Stranama Ugovornicama overenu kopiju notifikacije kao i akta o pristupanju, naznačujući datum kad ih je primio.

Član 12.

Ova će Konvencija biti ratifikovana i instrumenti ratifikacije biće deponovani u Birou Generalnog sekretara Društva naroda, koji će o tome obavestiti Visoke Strane Ugovornice.

Konvencija će imati dejstva za svaku Državu od dana deponovanja njezine ratifikacije ili njenog pristupanja.

U POTVRDU ČEGA su Punomoćnici potpisali ovu Konvenciju. RAĐENO u Ženevi, dvadesetpetog septembra hiljadu devetstotina dvadeset šeste, u Jednom jedinom primerku koji će ostati deponovan u arhivi Društva naroda i po jedna overena kopija biće dostavljena svakoj od Država Potpisnica.